

Cauzele conexe C-463/10 P și C-475/10 P

Deutsche Post AG și Republica Federală Germania împotriva Comisiei Europene

„Recurs — Ajutoare de stat — Regulamentul (CE) nr. 659/1999 — Articolul 10 alineatul (3) — Decizie privind un ordin de furnizare a informațiilor — Act atacabil în sensul articolului 263 TFUE”

Concluziile avocatului general Y. Bot prezentate la 30 iunie 2011 I - 9643
Hotărârea Curții (Camera a treia) din 13 octombrie 2011 I - 9671

Sumarul hotărârii

1. *Acțiune în anulare — Acte supuse căilor de atac — Acte destinate să producă efecte juridice — Noțiune — Condiții (art. 263 TFUE)*
2. *Acțiune în anulare — Acte supuse căilor de atac — Acte care produc efecte juridice obligatorii — Decizie a Comisiei privind un ordin adresat unui stat membru de a furniza informații în cadrul unei proceduri de ajutor de stat, adoptată în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999 — Incluzere [art. 263 primul paragraf TFUE și art. 288 al patrulea paragraf TFUE; Regulamentul nr. 659/1999, art. 10 alin. (2) și (3)]*

3. *Acțiune în anulare — Acte supuse căilor de atac — Acte pregătitoare — Excludere — Decizie a Comisiei privind un ordin adresat unui stat membru de a furniza informații, adoptată în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999 — Act care produce efecte juridice autonome — Includere*
[art. 258 TFUE și 263 TFUE; Regulamentul nr. 659/1999, art. 10 alin. (3)]
4. *Acțiune în anulare — Persoane fizice sau juridice — Acte care le privesc direct și individual — Decizie a Comisiei privind un ordin adresat unui stat membru de a furniza informații referitoare la o întreprindere publică, adoptată în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999 — Acțiune exercitată de această întreprindere — Admisibilitate*
[art. 263 TFUE; Regulamentul nr. 659/1999 al Consiliului, art. 10 alin. (3)]

1. În cadrul unor acțiuni în anulare introduse de state membre sau de instituții, se consideră acte atacabile în sensul articolului 263 TFUE orice dispoziții adoptate de instituții, indiferent de forma acestora, care urmăresc să producă efecte juridice obligatorii. În plus, un stat membru poate introduce o acțiune în anularea unui act care produce astfel de efecte juridice obligatorii fără să trebuiască să demonstreze un interes de a exercita acțiunea.

mod distinct situația sa juridică. Atunci când o acțiune în anulare este introdusă de un reclamant neprivilegiat împotriva unui act al cărui destinatari nu este, această din urmă cerință privind afectarea intereselor reclamantului se suprapune cu condițiile prevăzute la articolul 263 al paragraful TFUE.

(a se vedea punctele 36-38)

În cazul în care acțiunea în anularea unui act adoptat de o instituție este introdusă de o persoană fizică sau juridică, acțiunea menționată nu poate fi formulată decât dacă efectele juridice obligatorii ale acestui act sunt de natură să afecteze interesele reclamantului, modificând în

2. O decizie a Comisiei adoptată în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 TFUE

și prin care solicită unui stat membru să îi furnizeze informații privind un ajutor pretins ilegal urmărește să producă efecte juridice obligatorii și constituie, în consecință, un act atacabil, în sensul articolului 263 TFUE. Astfel, un asemenea ordin de furnizare a informațiilor face parte din a doua fază a procedurii instituite prin articolul 10 din acest regulament, pentru a permite Comisiei să obțină din partea statului membru în cauză informațiile necesare referitoare la un astfel de ajutor, fază care constă în adoptarea de către Comisie a unei decizii, în sensul articolului 288 TFUE. Prin prevederea că un ordin de furnizare a informațiilor ia forma unei decizii, legiuitorul Uniunii a avut intenția de a atribui un caracter obligatoriu unui astfel de act.

(a se vedea punctele 41 și 43-45)

3. Unele măsurile intermediare al căror obiectiv îl constituie pregătirea deciziei finale nu constituie, în principiu, acte care pot face obiectul unei acțiuni în anulare. Astfel, o acțiune în anulare îndreptată împotriva unor acte care exprimă o opinie provizorie a Comisiei ar putea obliga instanțele Uniunii să efectueze o apreciere cu privire la probleme asupra cărora instituția menționată nu a avut încă ocazia să se pronunțe și ar avea astfel drept consecință o anticipare a debaterilor pe fond și o confuzie între diferitele faze ale procedurii administrative și

ale celei judiciare. Admiterea unei astfel de acțiuni ar fi, așadar, incompatibilă cu sistemul de repartizare a competențelor între Comisie și instanțele Uniunii și cu cel al căilor de atac, prevăzute de tratat, precum și cu cerințele unei bune administrări a justiției și ale unei desfășurări legale a procedurii administrative a Comisiei.

Un act intermediar nu poate face obiectul unei acțiuni nici în cazul în care se stabilește că nelegalitatea acestuia va putea fi invocată în susținerea unei acțiuni îndreptate împotriva deciziei finale în elaborarea căreia constituie o etapă pregătitoare. În astfel de condiții, acțiunea introdusă împotriva deciziei prin care se pune capăt procedurii va asigura o protecție jurisdicțională suficientă. În cazul în care această ultimă condiție nu este îndeplinită, se va considera că actul intermediar produce efecte juridice autonome și, în consecință, trebuie să poată face obiectul unei acțiuni în anulare.

Această situație se regăsește în cazul unui ordin, adresat de Comisie unui stat membru, de a furniza informații privind veniturile și costurile unei întreprinderi de drept public în cadrul unei proceduri de constatare a existenței unui ajutor de stat, în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 TFUE. Astfel, o acțiune introdusă

împotriva deciziei prin care se încheie procedura privind un asemenea ajutor de stat nu este de natură să asigure o protecție jurisdicțională suficientă pentru reclamant, având în vedere, pe de o parte, că nelegalitatea care ar afecta actul intermediar, și anume caracterul disproporționat al ordinului, prin faptul că acesta ar viza informații nerelevante, nu ar putea afecta legalitatea deciziei finale a Comisiei, întrucât această decizie nu va fi întemeiată pe informațiile obținute drept răspuns la ordinul menționat, și, pe de altă parte, că refuzul statului membru vizat de a da curs unui astfel de ordin constituie o neîndeplinire a unei obligații care îi revine în temeiul tratatelor, în sensul articolului 258 TFUE, în cadrul căreia neexecutarea unui astfel de ordin nu poate fi justificată în temeiul pretensei sale nelegalități. În consecință, orice contestare a legalității unui astfel de ordin trebuie să se efectueze în cadrul unei proceduri distincte, respectiv în cadrul unei acțiuni în anulare vizate la articolul 263 TFUE.

persoane numai dacă decizia respectivă o privește direct și individual. În această privință, un ordin, adresat de Comisie unui stat membru, de a furniza informații privind veniturile și costurile unei întreprinderi de drept public în cadrul unei proceduri de constatare a existenței unui ajutor de stat, în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 TFUE afectează direct această întreprindere, în măsura în care, în primul rând, în calitate de beneficiară a măsurii care face obiectul informațiilor vizate prin ordinul în litigiu și în calitate de deținătoare a acestor informații, va fi obligată să dea curs ordinului de furnizare a informațiilor și, în al doilea rând, conținutul definitiv și exhaustiv al informațiilor solicitate reiese chiar din actul în litigiu, fără a lăsa vreo marjă de apreciere statului membru în cauză. În plus, o asemenea de întreprindere este vizată în mod individual printr-un astfel de ordin, întrucât informațiile care fac obiectul ordinului se referă exclusiv la această întreprindere în cadrul unei proceduri de investigare a unui pretins ajutor de stat de care aceasta ar fi beneficiat.

(a se vedea punctele 50-60)

4. În conformitate cu articolul 263 al paragrafula paragraf TFUE, o persoană fizică sau juridică poate formula o acțiune împotriva unei decizii adresate unei alte

(a se vedea punctele 65, 68-70 și 74)